

О. О. ЛУК'ЯНЕЦЬ

LUKYANETS O.

адвокат, Адвокатське об'єднання «А.ДВА.КА»

ОСОБЛИВОСТІ ВРУЧЕННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ ОСОБІ ПРО ПІДОЗРУ**PECULIARITIES OF THE NOTIFICATION ON SUSPICION DELIVERY TO THE PERSON**

*Тези доповіді на Науковій конференції аспірантів, молодих вчених і практиків
«Актуальні питання законодавчого й організаційного забезпечення здійснення правової допомоги в Україні»,
27 березня 2015 року, Київ, Академія адвокатури України*

На основі доказів зібраних у ході проведення досудового розслідування слідчий за погодженням з прокурором або сам прокурор приймають рішення про повідомлення особі про підозру.

На підставі положень Конвенцій про захист прав людини і основоположних свобод та тлумачень Європейського суду з прав людини, можна дійти висновку, що обвинуваченим вважається підозрювана особа, якій пред'явлено обвинувачення у будь-якому вигляді. При цьому кримінальним обвинуваченням вважається «офіційне повідомлення з боку компетентного органу, що дана особа вважається такою, що здійснила кримінальне правопорушення», а в деяких випадках воно може набрати «форми інших заходів, що є однак подібними за змістом і з яких випливають значні наслідки для статусу обвинуваченого».

Відповідно до ст. 278 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України), письмове повідомлення про підозру вручається в день його складення слідчим або прокурором, а у випадку неможливості такого вручення – у спосіб, передбачений КПК України, для вручення повідомлень. Письмове повідомлення про підозру затриманій особі вручається не пізніше двадцяти чотирьох годин з моменту її затримання. У разі якщо особі не вручено повідомлення про підозру після двадцяти чотирьох годин з моменту затримання, така особа підлягає негайному звільненню. Дата та час повідомлення про підозру, правова кваліфікація кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність невідкладно вносяться слідчим,

прокурором до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Нібито порядок вручення повідомлення розписаний поетапно, але законодавець допущена прогалина в тому, що поки повідомлення про підозру не буде вручено особі особисто під розпис, вона не набуде статусу підозрюваного. В даній ситуації особа може не знати, що слідчий її хоче викликати до себе знаходячись за кордоном, або переховуватися відразу після вчинення злочину та не спілкуватися з родичами та друзями.

Відповідно ч. 3 ст. 111 КПК України, повідомлення у кримінальному провадженні здійснюється у випадках, передбачених цим Кодексом, у порядку, передбаченому главою 11 цього Кодексу, за винятком положень щодо змісту повідомлення та наслідків неприбуття особи.

Відповідно ч. 1 ст. 136 КПК України, належним підтвердженням отримання особою повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом є розпис особи про отримання повістки, в тому числі на поштовому повідомленні, відеозапис вручення особі повістки, будь-які інші дані, які підтверджують факт вручення особі повістки про виклик або ознайомлення з її змістом.

Враховуючи вище наведене, слід внести зміни в ч. 1 ст. 278 КПК України, а саме викласти в такій редакції: «письмове повідомлення про підозру вручається в день його складення слідчим або прокурором, а у випадку неможливості такого вручення слідчий повинен вжити всіх можливих заходів для повідомлення особи, після чого особа буде вважатися належним чином повідомлена і набуде статусу підозрюваного. Слідчий за пого-

дженням з прокурором зупиняє досудове розслідування та оголошує підозрюваного в розшук» [1].

На думку А.А. Закатова, розглядаючи слідчі розшукові та організаційні дії слідчого, він поділяє їх на процесуальні (оголошення розшуку підозрюваного, давання доручень тощо) і не процесуальні (запити слідчого до різних інстанцій, перевірки за обліками тощо) дій. До організаційних дій відносять призначення ревізій, інвентаризації, взаємодію з громадськістю та інше [2, 5].

Виходячи з узагальненої практики проведення досудового розслідування

в кримінальних провадженнях, слід зазначити, що не всі слідчі володіють інформацією про те, які саме дії направлені на встановлення місця перебування підозрюваного. В більшості випадків слідчі оголошують в розшук підозрюваного та чекають його появи, не здійснюють більше ніяких дій.

На нашу думку, слідчий повинен допитати родичів, друзів, співробітників підозрюваного про його місцеперебування. Також паралельно слідчому необхідно відправити запити до медичних органів, моргів, органи РАГСу, з метою з'ясування

чи живий підозрюваний, чи не змінив прізвище, чи одружився; запити в митні органи, ОВІР – чи не виїжджав підозрюваний за кордон.

Пропонуємо надати право адвокату-захиснику на ознайомлення з матеріалами досудового розслідування особи, яка перебуває в розшуку, на підставі договору укладеного з підзахисним до оголошення його в розшук. Це необхідно для того, щоб полегшити роботу слідчих органів для з'ясування адвокатом всіх обставин справи та можливо виправдати свого підзахисного.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 12 травня 2014 р. : (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К. : ПАЛИВОДА А.В., 2014. – 328 с. – (Кодекси України). – ISBN 978-966-437-303-3.
2. Закатов А. А. Криминалистическое учение о розыске : [учебн. пособ.] / А. А. Закатов. – Волгоград : ВСШ МВД СССР, 1988. – 24 с. – ISBN 5-7975-0087-7.